

P. Dorleijn, *Vierendertig voet in de kiel. De bouw van een botter* (derde druk; Franeker 2018)

De bidders waren tweehonderd jaar lang de meest voorkomende schepen op de Zuiderzee. Over dit water voeren omstreeks 1900 ongeveer drieduizend bidders. Van deze vaartuigen is decennialang een gedetailleerde studie gemaakt door historisch onderzoeker en tekenleraar Peter Dorleijn. Zijn tekeningen en uiteenzettingen van bouwmaterialen, gereedschappen en houtsoorten zijn dermate nauwkeurig dat zij een handleiding vormen voor het eigenhandig in elkaar zetten van een botter. De tekeningencollectie is gedigitaliseerd en deze interessante erfgoedcollectie wordt beheerd door Batavialand.

Dorleijn neemt de lezer mee langs havensteden als Enkhuizen, Hoorn, Edam en Volendam. Deze specialiseerden zich begin negentiende eeuw in het bouwen van bidders. De scheepsbouwindustrie had de handen vol aan plaatselijke regelgeving en was veelvuldig genoodzaakt tot het doen van flinke investeringen. Vooral wanneer de visserij in zwaar weer verkeerde, zoals in het begin van de twintigste eeuw, liepen de kosten hoog op. Zodra in 1911 de visserij weer een opleving kende, kregen de werven weer handenvol werk.

Na het in kaart brengen van de bouwgeschiedenis van de botter, gaat de auteur nauwkeurig in op de constructie van het vaartuig. Aan het woord komen meerdere bouwmeesters die vertellen over eigenschappen en kwaliteiten van bijvoorbeeld verschillende houtsoorten. Tegelijkertijd maken zij lezers wegwijs door de verschillende bouwwijzen van bidders. Hun uitleg is rijkelijk geïllustreerd met foto's. Eerdere drukken van dit boek verschenen in 1998 en in 2001.